

Sygn. akt III CKN 327/97

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Dnia 26 stycznia 1998 r

Sąd Najwyższy Izba Cywilna

w składzie następującym:

Przewodniczący: Prezes SN - T. Ereciński (spraw.)

Sędziowie: SN - K. Kołakowski

SN - H. Ciepla

Protokolant: K. Brzezińska

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 1998 r.

na rozprawie sprawy z powództwa C. Z., J. G. i J. T. M. - współników

Spółki Cywilnej „U.” - [...] w S.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej w S.

o zapłatę

i z powództwa wzajemnego: Spółdzielni Mieszkaniowej w S.

przeciwko C. Z., J. G. i J. T. M. - współnikom Spółki Cywilnej „U.” – [...] w S.

o zapłatę

na skutek kasacji pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej w S.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 13 lutego 1997 r., sygn. akt I ACr [...]

**uchyla zaskarżony wyrok w pkt II-1, w zakresie w jakim zasądzono
kwotę 22.364,41 zł (dwadzieścia dwa tysiące trzysta sześćdziesiąt
cztery zł czterdzieści jeden groszy) i w tej części przekazuje sprawę**

Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

U Z A S A D N I E N I E

Powodowie C. Z., J. G. i J. T. M. - wspólnicy Spółki Cywilnej „U.” - [...] w S. domagali się zasądzenia od Spółdzielni Mieszkaniowej w S. kwoty 136.784,17 zł z tytułu wynagrodzenia za roboty budowlane oraz z tytułu kar umownych. Jednocześnie strona pozwana wniosła pozew wzajemny domagając się zasądzenia kwoty 240.639,83 zł z tytułu kar umownych za zwłokę w wykonaniu tych robót. Wzajemne roszczenia związane były z umową, na podstawie której powodowie zobowiązali się do wykonania dla pozwanej Zespołu Pawilonów [...] (w liczbie 29 budynków) w systemie generalnego wykonawstwa, przy ul. O. w S..

Sąd Wojewódzki w R. w wyroku z 17 IV 1996 r. w zakresie powództwa głównego zasądził na rzecz powodów m.in. kwotę 94.051,55 zł z odsetkami ustawowymi.

W wyniku rewizji wniesionych przez obie strony Sąd Apelacyjny w [...] zmienił w tym punkcie zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził na rzecz powodów tylko kwotę 37.126,19 zł z ustawowymi odsetkami a ponadto w części uchylił także zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Strona pozwana zaskarżyła kasacją wyrok Sądu Apelacyjnego jedynie w części dotyczącej zasądzenia solidarnie na rzecz powodów kwoty 22.364,41 zł z ustawowymi odsetkami. Skarżący zarzucił naruszenie art. 483 § 1 i 484 § 1 kc przez przyjęcie, że pozwana zobowiązana jest do zapłaty kar umownych za zwłokę w dostarczeniu dokumentacji na zasilanie placu budowy w energię elektryczną, mimo iż z wiążącej strony umowy z 3 IV 1991 r. i protokołu

uzgodnień z 23 IV 1991 r. nie wynika, by pozwana była zobowiązana do dostarczenia tej dokumentacji oraz że „nie tylko należą się powodowi kary umowne na podstawie § 11 pkt 2b protokołu uzgodnień do umowy, ale że należą się one od całej wartości kosztorysowej zadania”.

Ponadto pozwani zarzucili naruszenie art. 233 k.p.c. przez nie wszechstronne rozważenie zebranego materiału, a w szczególności nie przeprowadzenie dowodu z dziennika budowy, harmonogramu robót z 26 VI 1991 r. protokołu wykonanych robót dot. zasilania od 1 VI 1991 - 30 VI 1991 r. wraz z kosztorysem i fakturami za te roboty oraz przyjęcie za podstawę rozstrzygnięcia opinii biegłego, mimo oczywistej sprzeczności tej opinii z powołanymi wyżej dokumentami.

Skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem zaskarżenia kasacją jest wyrok Sądu Apelacyjnego jedynie w części zasądzającej na rzecz powoda kwotę 22.364,41 zł tytułem kary umownej za 30- dniową zwłokę w wykonaniu obiektu z uwagi na dostarczenie z opóźnieniem dokumentacji na zasilanie placu budowy w energię elektryczną. Z ustaleń sądu II instancji wynika, że zgodnie z protokołem przekazania placu budowy z dnia 26 kwietnia 1991 r. strona pozwana jako inwestor zobowiązana była do dostarczenia powodowi do 15 maja 1991 r. warunków technicznych zasilania placu budowy. Takie warunki dostarczone zostały wraz z dokumentacją uzgodnioną w Zakładzie Energetycznym w S. dopiero 19 lipca 1991 r. Utrudniało to wykonawcy prowadzenie prac budowlanych i według opinii biegłego K. C. opóźniło prace budowlane o 30 dni.

Sąd Apelacyjny, dzielając ustalenia faktyczne sądu I instancji - jednocześnie przyjął, że zaistniała sytuacja - opóźnienie w wykonaniu robót - odpowiada sytuacji przewidzianej w § 11 pkt 2b protokołu uzgodnień do

umowy nr 4/91 z dnia 23 IV 1991 r. i że powodom z tego tytułu należy się kara umowna w zasądzonej kwocie. Jednocześnie wyliczenie kary umownej nie jest wadliwe, albowiem kara umowna w takiej sytuacji powinna być liczona od wartości kosztorysowej całej inwestycji, a nie tylko od wartości kosztorysowej robót, których wykonanie było opóźnione.

Strona pozwana zasadnie zarzuca, że sądy obu instancji, nie rozważyły wszechstronnie zebranych dowodów - w szczególności, że nie uwzględniono wniosków, które można było wysnuć z wpisów w dzienniku budowy o kontynuowaniu i zaawansowaniu robót w kwestionowanym okresie. Część tych robót polegała na prowadzeniu prac ziemnych, których wykonania nie utrudniał brak energii elektrycznej.

W związku z tym oceny wymaga również protokół odbioru wykonanych robót dotyczących zasilania w okresie od 1 VI 1991 r. do 30 VI 1991 r. wraz z kosztorysem i fakturami, który całkowicie pominięty został w ocenie materiału dowodowego. Ponownej oceny wymaga zatem związek między przerwą czy opóźnieniem wykonywanych robót a brakiem odpowiedniego zasilania placu budowy w energię elektryczną.

Trafnie zarzuca również skarżący wadliwą interpretację § 11 pkt 2 b protokołu uzgodnień z 23 IV 1991 r. (k. 82) co do sposobu naliczania kary umownej.

Ze sformułowania, że kara umowna przysługuje „za zwłokę w przekazaniu terenu budowy oraz uniemożliwienie rozpoczęcia lub spowodowanie przerw w wykonywaniu robót z innych przyczyn w wysokości 0,1 % wynagrodzenia kosztorysowego za wykonanie umówionych przedmiotów odbioru, które zostały rozpoczęte ze zwłoką, za każdy dzień zwłoki lub przerwy” wcale nie wynika, że powodom przysługuje kara umowna liczona od wartości kosztorysowej całej inwestycji.

Z materiału dowodowego zebranego w sprawie, wysnuć można bowiem wniosek, że zamawiający dokonywał częściowego odbioru wykonywanych

przez powodów prac budowlanych. Niezbędna jest więc wykładnia oświadczeń woli stron uwzględniająca charakter łączących strony stosunków umownych.

Z tych względów kasację uznać należało za uzasadnioną i na podstawie art. 393¹³ § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

aw

jg